

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 1. Utbildningsvetenskaplig kärna

Lärosäte: Högskolan i Halmstad

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **svenska**.

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se nedan. Redogör därefter för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Redogör i del 2 för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämneslärarutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömggruppen en helhetsbild av ämneslärarutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarnas utformning såsom marginaler.

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

Beskrivning

Redogör för utbildningens organisation och upplägg på en övergripande nivå och motivera i relation till examensordningen. Beskriv relationen mellan den utbildningsvetenskapliga kärnan, den verksamhetsförlagda delen av utbildningen, ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Ange när lärosätet erhöll examenstillstånd för respektive undervisningsämne och inriktning.

Organisatoriskt är ämneslärarutbildningen vid Högskolan i Halmstad (HH) placerad på Akademin för lärande, humaniora och samhälle (LHS), vilken är en av fyra akademier vid lärosätet. Vid akademien ges även förskolläro- och lärutbildning, utbildning mot grundlärarexamen med inriktning F-3 respektive 4-6 samt kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Ämneslärarutbildningen och KPU har ett gemensamt programråd.

HH erhöll 2012 examensrättigheter i svenska för ämneslärarutbildning, vilket innebär att det hittills har examinerats två studentgrupper. Redan när den första studentgruppen examinerades 2017 beslutades om genomgripande förändringar av programmet i form av en ny utbildnings- och strukturplan. Som ledstjärna för förändringsarbetet var målsättningen att utbildningen skulle svara mot samhällsförändringar², samverkan³ och samtida relevans⁴. Kortfattat var de största förändringarna: 1) en enhetligare utbildning genom ett närmare samarbete och gemensam progression mellan UVK, VFU och ämnena svenska och engelska, 2) en tydligare vetenskaplig specialisering genom att t.ex. ett nytt metod- och teorimoment infördes inom svenska, 3) tydligare fokus på skrivutveckling. Alla förändringar har fått stöd av programrådet. I programrådet ingår student- och lärarrepresentanter, arbetslivsrepresentanter (1 lärare från gymnasiet och 1 från högskolan), en alumn samt VFU-ledaren för ämneslärarna. Programrådet leds av programansvarig.

Höstterminen 2018 antogs den första studentgruppen till den omarbetade utbildningen, vilket innebär att vi fram till 2023 har två varianter av ämneslärarutbildningen. Av figur 1 framgår hur strukturplanerna ser ut för de studenter som påbörjat sin utbildning senast höstterminen 2017 och av figur 2 framgår motsvarande för de studenter som antagits hösten 2018. Genom en jämförelse mellan planerna framgår både likheter och skillnader då det gäller hur utbildningen är organiserad. Det som inte framgår är de innehållsmässiga skillnaderna på kursnivå.

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskolan omfattar 300 hp och i dessa ingår ämnes- och ämnesdidaktiska studier i två ämnen, utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) som omfattar 60 hp samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som omfattar 30 hp. Inom ramen för ämnesstudierna (210 hp) läser studenterna 120 hp i sitt första ämne, dvs. svenska, och 90 hp i sitt andra ämne. Från och med hösten 2018 är alltid det andra ämnet engelska. Inom svenska och engelska inkluderas förutom ämnesstudier även ämnesdidaktik och två specifika ämnes-VFU-perioder om vardera 7,5 hp. Dessa VFU-perioder är knutna till ämnena, men ingår inte i någon specifik ämneskurs i svenska eller engelska, eftersom studenterna under sin ämnes-VFU ofta har möjlighet att undervisa i båda sina ämnen. Av strukturplanerna framgår det hur utbildningens olika delar är fördelade över utbildningens fem år, men samtidigt bör understrykas att HH valt att sammanfoga dessa områden så mycket som möjligt för att

² Vissa av framtidens samhällsförändringar, som globalisering, mångfald, migration och digitalisering, ser vi redan konturerna av, medan andra förändringar kan vi knappast ana. Särskilt dessa förändringar ställer krav på skolan och lärarnas förmåga till anpassning, medverkan samt nyfikenhet på och acceptans av framtida utmaningar. Förändringarna leder till en lärarroll där förutsättningar för bland annat sociala relationer, problemlösning och samhällsutveckling kommer att tillämpas allt större vikt, varför dessa förmågor tydligare kommer att lyfts fram i utbildningen.

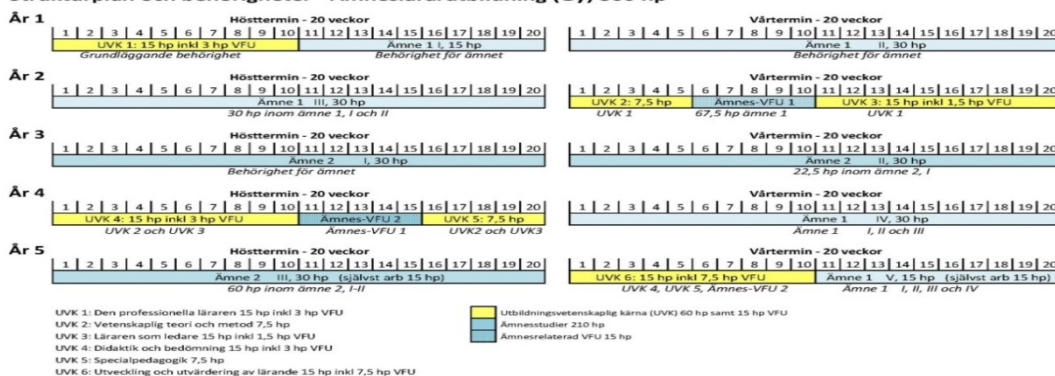
³ Här avses såväl externa samverkan med t.ex. skolor, som intern mellan utbildningens olika ämnen och delar.

⁴ Studenterna kommer att uppmärksammas på vår tids viktigaste frågor – klimat, hållbarhet, jämställdhet, integration, bristande demokrati, ökande främlingsfientlighet – och hur dessa aktualiseras i klassrumsmiljön.

underlätta integration och möjliggöra progressionsvinster även mellan ämnen och områden. Vår analys har lett fram till att strukturplanen förändrats för att möjliggöra växelvisa studier i svenska och engelska som vi tror kommer att skapa synergieffekter. I den tidigare strukturplanen har inte studenterna kommit i kontakt med sitt andraämne förrän termin 5.

150623

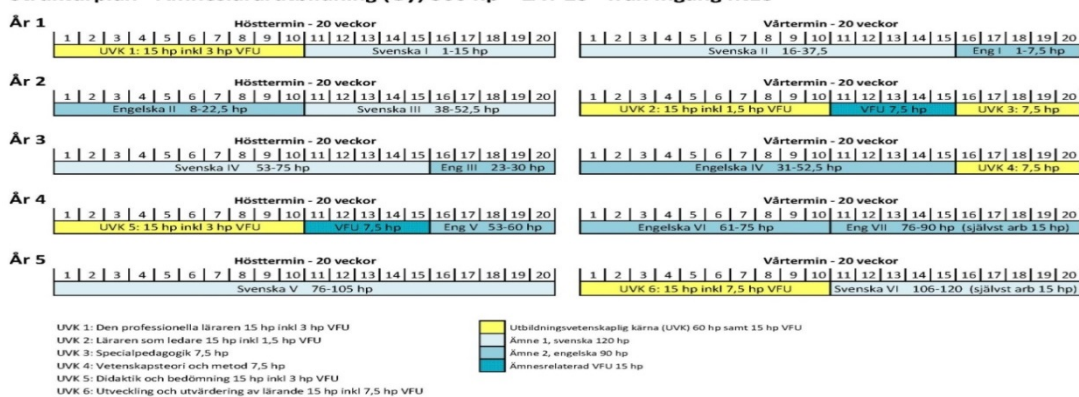
Strukturplan och behörigheter - Ämneslärarutbildning (Gy) 300 hp

Figur 1. Strukturplan ingång 2012-2017.

180314

Strukturplan - Ämneslärarutbildning (Gy) 300 hp LAY 23 - från ingång ht18

Figur 2. Strukturplan ingång 2018 och senare.

Enligt examensordningen, bilaga 2 till högskoleförordningen, ska studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyta till den kommande yrkesutövningen samt omfatta följande områden: a) Skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna, läroplansteori och didaktik. b) Vetenskapsteori och metod. c) Utveckling, lärande och specialpedagogik. d) Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap. e) Bedömning och betygssättning, och f) utvärdering och utvecklingsarbete. Ovanstående områden behandlas i sex UVK-kurser. Den VFU som är inom UVK utgör en direkt del av UVK-kurserna. Alla kurser förutom den avslutande UVK-kursen "Utveckling och utvärdering av lärande, 15 hp" är på grundläggande nivå. I samband med utvecklingsarbetet har vi dels utifrån vår egen analys av hur vi på bästa sätt skapar en struktur som bidrar till synergieffekter, dels utifrån studenternas önskemål senarelagt UVK-kursen "Vetenskaplig teori och metod, 7,5 hp" så att den tidsmässigt ligger närmare de självständiga arbetena. Samtidigt har vi tidigarelagt kursen

"Specialpedagogik, 7,5 hp". Denna förändring möjliggör att vi i stor utsträckning kan integrera denna kurs med ledarskapskursen, vilket ger ett mervärde till båda kurserna.

Svenskämnet inom utbildningen med ingång år 2012-2017 består av fyra kurser i *"Svenska språket och litteraturen I"* (15 hp., termin 1), *"Svenska II"* (30 hp. termin 2), *"Svenska III"* (30 hp. termin 3), *"Svenska IV"* (30 hp. termin 8), samt *"Ämnes-VFU"* (7,5 hp. termin 4 och 8) och *"Examensarbete i svenska"* (15 hp. termin 10). Under utbildningen ingår ämnesområden som litteraturhistoria, litteraturdidaktik, ungdomars läsning, litteratursociologi, grammatik, språksociologi, språkhistoria, texter och skrivande, retorik, vilka också inkluderar ämnesdidaktik. Varje moment i utbildningen ska innehålla såväl fördjupande ämneskunskaper som didaktiska tillämpningar. De förvärvade kunskaperna prövas sedan praktiskt under VFU-perioderna.

Under det första utbildningsåret i den äldre utbildningen läser studenterna momenten *"Språk- och litteratur i ett didaktiskt perspektiv, 7,5 hp"*, *"Ungdomars läsning, 7,5 hp"*, *"Svenska språkets strukturer, 7,5 hp"*, *Texter och skrivande, 7,5 hp"*, *"Svensk och nordisk språkutveckling, 7,5 hp"* och *"Litteratur i äldre tid, 7,5 hp"*.

När det gäller VFU har det redan från starten 2011 funnits en intention att lägga VFU inom ramen för UVK- kurser eller ämnesdidaktiska kurser för att på ett skarpare sätt förstärka tanken om att teori och praktik behöver integreras och inte planeras och genomföras som separata delar. Då det gäller VFU knuten till UVK har vi lyckats att integrera VFU:n i UVK-kurserna i mycket hög grad om än inte fullständigt. När det gäller ämnes – VFU finns inte motsvarande integrering, men från och med 2017 har vi valt att låta både svenska och engelska ingå i båda perioderna med ämnes-VFU. Syftet är en ökad integration mellan ämnena, mellan ämnena och VFU samt en ökad flexibilitet under VFU-perioderna, eftersom studenterna då har möjlighet att undervisa i båda ämnena. Vi har erfaret att det ibland kan vara svårt att placera så många studenter med samma ämne samtidigt. Om vi har möjligheten till den flexibilitet som det innebär att kunna placera i två ämnen, alternativt i bägge, ökar möjligheten för studenterna att få en bra VFU. Vi blir då också mindre känsliga för blockläsning och nationella prov som annars kan orsaka att studenterna har svårt att få undervisa så mycket som är önskvärt. För att ytterligare förstärka specifika mål och utvärdering av VFU finns en övergripande progressionsmatris som är tillämplig för all VFU (se figur 3).

Matrisen täcker sju bedömningsområden: Planering, Ledarskap och kommunikation, Reflektion och utvärdering, Delaktighet och lärande, Analys och bedömning, Professionellt förhållningssätt samt Utvärdering och utvecklingsbehov. Av matrisen framgår det vad studenten ska kunna i början av utbildningen, i mitten samt vid slutet av utbildningen.

Matrisen har tagits fram av VFU-ledarna för de olika lärarutbildningsprogrammen i samarbete med representanter från fältet. Inför varje VFU-period får studenterna information om vad som fokuseras under just denna VFU-period och var i matrisen man befinner sig. Studenterna får också formulera ett eget mål för VFU-perioden.

Till denna generella progressionsmatris är omdömes-/närvaroblanketter kopplade. Bedömningen av studentens prestationer under VFU-perioden sammanfattas i omdömesblanketten för respektive VFU-period. Bedömningen görs både formativt och summativt och är en vägledning för studenterna inför nästa VFU-period. När det gäller slut-VFU så utgör bedömningen en vägledning i deras kommande yrke. Olika bedömningsområden kan resultera i G eller VG under olika perioder. Varje termin bjuds VFU-handledare in till HH och vid dessa träffar diskuteras matrisen och bedömningskriterierna.

Studenterna skriver två examensarbeten om vardera 15 hp i engelska respektive svenska. För studenter som är antagna 2017 eller senare skrivs examensarbetet i engelska på grundnivå och examensarbetet i svenska på avancerad nivå. Med förändringen av strukturplanen och därmed placeringen av examensarbetena blir progressionen mellan de båda självständiga arbetena tydligare och en ny metodkurs inom ämnet svenska förstärker vetenskapligheten ytterligare (se vidare under mål 2).

Det sista året av utbildningen, 60 hp, ligger på avancerad nivå, vilket ytterligare förstärker progressionen i utbildningen med examensarbete i förstaämnet som mål. Utöver slut-VFU och utvecklingsarbete läser studenterna en påbyggnadsdelkurs i språk- och litteratursociologi och genomför ett teori-och-metod-moment inför arbetet med det avslutande examensarbetet som skrivs i ämne 1.

I den fortsatta självvärderingstexten utgår beskrivningen från den äldre utbildningen, men jämförelser görs med den nya som har studenter som antogs ht. 2018.

Progressionsmatris VFU – Ämneslärarprogrammet

(Revideras kontinuerligt, senast uppdaterad 2018-10-04)

Bedömningsområde	Början av utbildningen	Mitten av utbildningen	Slutet av utbildningen
A. Planering Formulera lärandemål samt aktiviteter för elever, med koppling till lärandemålen i styrdokumentet.	Studenten formulerar tillsammans med handledaren en skriftlig planering av undervisning som relateras till styrdokumentet.	Studenten formulerar en skriftlig planering av undervisning, som utgår från styrdokumentet och diskuteras med handledaren utifrån kopplingar mellan mål, undervisning och bedömning.	Studenten utgår från styrdokumentet i lång- och kortsiktig skriftlig planering av undervisningen. Samstämmighet råder mellan innehåll, genomförande och bedömning.
B. Ledarskap och kommunikation Identifiera och använda strategier för att få elevers uppmärksamhet samt väcka nyfikenhet.	Studenten leder avgränsade aktiviteter som präglas av engagemang och interaktion med elever i grupp.	Studenten leder och organiserar undervisning med tydlig struktur. Ledarskapet präglas av engagemang och lyhördhet.	I ett engagerat, lyhört och kommunikativt ledarskap organiserar och leder studenten varierad undervisning, anpassad efter situation.
C. Reflektion och utvärdering Reflektera kritiskt, både muntligt och skriftligt över undervisning och läraruppdraget i stort.	Studenten reflekterar över egna och handledares arbetsuppgifter.	Studenten reflekterar över egna och handledares undervisning utifrån planeringens intentioner och kan motivera didaktiska val.	Studenten reflekterar och problematiserar läraruppdraget utifrån styrdokument, forskning och beprövad erfarenhet.
D. Delaktighet och lärande Identifiera didaktiska aspekter av undervisning som präglas av delaktighet.	Studenten observerar och reflekterar över hur pedagoger skapar förutsättningar för delaktighet och lärande.	Studenten använder olika uttrycks sätt i syfte att skapa förutsättningar för lärande där elever bekräftas, motiveras och utmanas.	Studenten skapar förutsättningar för delaktighet och lärande där alla elever bekräftas, inkluderas och utmanas.
E. Analys och bedömning Konstruera och välja ut bedömningsformer som är lämpliga för eleverna och anpassade till lärandemålen.	Studenten reflekterar, tillsammans med handledaren, över olika sätt att göra skriftlig och muntlig bedömning och återkoppling.	Med stöd av handledaren bedömer studenten skriftligt och muntligt elevarbeten, återkopplar sin bedömning till eleverna och använder resultaten i planering av kommande undervisning.	Studenten analyserar och bedömer elevers utveckling och lärande såväl summativt som formativt och återkopplar till eleverna. Resultatet av bedömningen används för analys och planering av undervisning.
F. Professionellt förhållningssätt Relatera de grundläggande värderingarna i styrdokumentet till egen verksamhet och bemötande.	Studenten visar empatisk förmåga och ansvarsfullhet. Dessutom observerar och reflekterar studenten kring lärares och elevers sätt att bemöta varandra.	Studenten visar öppenhet för att etablera kontakt med elever och vuxna och visar balans mellan närhet och distans.	Studenten tillämpar styrdokumentens grundläggande värden i verksamheten och i mötet med kollegor, elever och vårdnadshavare.
G. Utvärdering och utvecklingsbehov Systematiskt kvalitetsarbete.	Studenten undersöker hur kvaliteten i den pedagogiska verksamheten dokumenteras och utvärderas.	Studenten granskar sin nuvarande kompetens. Studenten reflekterar över kvaliteten i skolans pedagogiska verksamhet.	Studenten identifierar egna och skolans utvecklingsbehov för att kunna medverka till en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Figur 3. Progressionsmatris för VFU.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Relatera till ifylld och bilagd lärartabell.

Vid akademien finns ett drygt 70-tal anställda lärare och av lärartabellen framgår det att det är 22 lärare som undervisar på ämneslärarutbildningen i svenska och UVK. Därtill kommer lärarna i engelska och VFU-handledarna. Utöver de lärare som redovisas i tabellen finns det ett antal lärare och andra utbildare som regelbundet, men i liten omfattning, deltar i utbildningen. I samtliga 6 UVK-kurser hämtas särskild extern kompetens in. Detta gäller exempelvis undervisningsinslag då det gäller Barnkonventionen, utvecklingssamtal, digitala hjälpmedel vid funktionsnedsättning och nationella prov. Genom att anlita dessa personer säkerställer vi att studenterna får undervisning av hög kvalitet och som är aktuell.

Av de 22 lärarna i tabellen är 13 (59 %) disputerade. Ytterligare två går forskarutbildning. 16 av 22 (73 %) har egen lärarutbildning, men alla är inte ämneslärare. Stabiliteten är hög och 68 % har arbetat minst 3 år och 59 % har arbetat minst 5 år vid lärosätet. Några av lärarna arbetar även parallellt inom gymnasieskolan. En av dessa lärare är där förstelärare. Denna form av samverkan säkrar en personalstyrka med aktuellt praktiskt yrkeskunnande. Även VFU-handledarna ute på skolorna bidrar till utbildningens kvalitet och en stor andel, cirka 60 %, har gått en handledarutbildning. De verksamma lektorerna är alla aktiva inom forskning med hög relevans för ämnesinnehållet i utbildningen. Såväl lektorer som adjunkter undervisar och utvecklar utbildningen samt deltar i utvecklingsprojekt och uppdragsutbildningar. Konkreta exempel på detta är lärare som deltar i utvecklandet av Skolverkets stödmaterial med fokus på digitalisering.

En närmare beskrivning av personalen inom svenska redovisas i del 2.

I lärargruppen som undervisar i UVK ingår 15 lärare, varav 9 (60 %) är disputerade. En del av dessa är disputerade i andra ämnen än utbildningsvetenskap eller motsvarande, vilket är ett medvetet val för att bredda och fördjupa kompetensen.

När det gäller det omarbetade ämneslärarprogrammet med inriktning svenska och engelska är det fem lärare som utgjort kärnan utvecklingsprocessen och som också efter den har ett fortsatt nära samarbete. I detta team ingår en ämnesföreträdare från svenska språket, litteraturvetenskap, engelska, UVK och VFU. Företrädarna för UVK och VFU är tillika programansvarig respektive VFU-ledare. VFU-ledaren har både ämneslärar- och socionomexamen. Samtliga i denna grupp har egen lärarutbildning. Denna grupp gör det möjligt till snabb och smidig kommunikation mellan de olika ingående ämnena och utbildningsområdena och det är också möjligt att relativt snabbt förankra och besluta om olika förändringar i utbildningens kurser. Detta är viktigt med tanke på att vi även framgent önskar att utveckla utbildningen och utbildningens kvalitet.

Personalstrategin vid LHS preciseras i akademins kompetensförsörjningsplaner, och täcker såväl nyrekryteringar, som effektivt nyttjande och kompetensutveckling av befintlig personalstyrka. LHS har under de senaste åren nyanställt ett tiotal personer till lärarutbildningarna, med särskilt kompetens inom bland annat digitalisering i ungdomsskolans verksamhet. HH har, vid sidan av strävan efter nyrekrytering, satsat på att forskarutbilda egen personal vilket tidigare visat sig vara en framgångsrik strategi inom exempelvis bedömning, specialpedagogik och ämnesdidaktik. Vid pensionsavgångar och annan

personalomsättning är strategin att utgå från kompetensförsörjningsplanen. Detta för att styra rekryteringen och utvecklingen av LHS åt de håll verksamheten kräver, och inte per automatik ersätta den som slutar med liknande kompetens. I relation till ämneslärarutbildningen specificerar personalstrategin behovet av kompetens inom områdena ämne- och ämnesdidaktik, UVK och VFU. Den övergripande strategin är att rekrytera lektorer inom dessa områden, men även knyta till oss professionsrelaterad kompetens, i syfte att behålla en hög andel personal med doktors- respektive lärarexamen. I en relativt liten organisation är det viktigt att även kunna samarbeta över program och kursgränser, vilket kan ses både som en tillgång och som en utmaning.

För att långsiktigt kunna garantera hög och relevant lärarkompetens upprättas individuella kompetensutvecklingsplaner i samråd mellan avdelningschef och medarbetare. Från och med 2018 kommer planerna att stämmas av och uppdateras minst en gång per år i samband med redan befintliga medarbetar- och lönesamtal. För att kunna verkställa kompetensutvecklingsplanerna avsätts 15 % av den enskildes arbetstid för kompetensutveckling. Utöver detta kan särskild tid för kompetensutvecklingsinsatser planeras i samråd mellan närmsta chef och medarbetare. Som grund för sådana insatser genomförs också specifika kartläggningar, till exempel av personalens digitala kompetens (våren 2018). Utifrån undersökningens resultat kommer akademien att beställa skraddarsydda kurser från lärosätets högskolepedagogiska centrum, för att främja utveckling av både bredd och spets i lärarkollegiets digitala kompetens. Arbetet ger viktiga signaler om akademins satsning på digitalisering som en del av framtidens lärandemiljöer. Ytterligare medel (10 % av den samlade årsarbetstiden) avsätts årligen till strategiska insatser som är av vikt för verksamhetens utveckling. De senaste åren har det till exempel skett särskilda satsningar för adjunkter att delta i forskningsprojekt, och för personal att pedagogiskt meritera sig och delta i kvalitetsutvecklande projekt (t.ex. utveckling av supplemental instruction).

Det finns en medveten strävan att överskrida traditionella ämnesområden för att utveckla ämneslärarprogrammet på ett innovativt sätt. Akademien styr därför interna forskningsmedel och strategiska resurser mot projekt där forskare arbetar tillsammans, inom och över traditionella ämnesområden. Tanken är också att styrningen ska säkra både individuell och kollektiv kompetensförsörjning. Akademins fokus på utbildningsvetenskap har lett till att forskare inom samhällsvetenskap, statsvetenskap och humaniora bidrar med kompetens i utbildningen.

Sammantaget är personalstyrkans vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande. Programmet har en hög andel disputerade och personal med lärarexamen samt hög andel VFU-handledare med handledarutbildning. En särskild styrka består i det stabila lärarlaget som utformar programmet med nära koppling mellan ämnen, VFU och UVK.

I den interna granskning läsåret 2017/18 framkom att LHS behövde en tydligare strategi för såväl akademins kompetensförsörjning som enskilda lärares kompetensutveckling och ett arbete med kompetensförsörjningsplaner har påbörjats, vilket redovisas ovan.

Den sammantagna kompetensen inom personalgruppen och sammansättningen, samt det goda samarbetet med skolorna i närområdet gör, enligt vår bedömning, att kollegiet är väl skickat att bedriva lärarutbildning inom det aktuella området.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Samtliga lärarutbildningar vid HH (och ytterligare tre program inom humaniora och samhällsvetenskap) ligger under Akademin för lärande, humaniora och samhälle (LHS). De olika programmen bidrar därmed till varandras utbildningsmiljö genom att studenter och lärare möts över programgränserna. Oavsett inom vilket stadium i skolsystemet studenterna kommer att arbeta efter sin utbildning utgör skolsystemet en helhet. Vi ser därför den gemensamma utbildningsmiljön som en styrka för lärarutbildningarna.

LHS har en gemensam forskningsmiljö, Centrum för forskning om lärande, kultur och samhälle (CLKS). I linje med Högskolans forsknings- och utbildningsstrategi (FUS) ska CLKS bidra till ökad kunskapsutveckling, nytänkande och samhällsförändring genom hög forskningskvalitet och stärkt intern och extern samverkan. Som en del i akademins strategiska arbete har forskningsmiljöns ledningsgrupp utarbetat fördelningsprinciper för hur interna resurser för forskning ska fördelas inom forskningsmiljön. De medel CLKS erhåller av högskolans Forsknings- och utbildningsnämnd (FUN) har fokuserats och koncentrerats till strategiska projekt med tydlig anknytning till utbildningsvetenskap. Därtill har akademichefen avsatt medel för att stärka forskning inom det utbildningsvetenskapliga området samt forskning om digitalt lärande och digitalisering.

Med finansiering från rektors strategiska medel har HH gjort en satsning på forskningsområdet "Framtidens lärande". Inom forskningsområdet finns forskningsintresse för frågor som rör digitaliseringens konsekvenser för lärande och utbildning. Många av forskarna länkade till "Framtidens lärande" har varit engagerade i tillkomsten 2016 av Digitalt Laborativt Centrum (DLC) som på hemsidan beskrivs som en "kreativ, högteknologisk och laborativ miljö med fokus på lärande, kultur och kreativitet".

Inom CLKS finns idag ett knappt 40-tal aktiva forskare (varav tre professorer och fem docenter) som bedrivit forskning som är av direkt betydelse för ämneslärarutbildningen, t.ex. om ämnesdidaktik i flera olika ämnen, coteaching, allmändidaktik och digitala teknologier. En grund i akademins forskning är att den utgår ifrån olika samhällsutmaningar, främjar såväl bildning som värdeskapande i form av samhällsutveckling och att den bedrivs i nära samverkan med avnämare och samhälle.

Den forskning som bedrivs av den personal som är involverad i utbildningen är den ämnes- och ämnesdidaktiska forskningen inom svenska och engelska samt den allmändidaktiska och utbildningsvetenskapliga forskningen, men här koncentreras den vidare framställningen på forskning med bäring för utbildningsvetenskap/allmändidaktik. För forskning med bäring för svenska, se del 2.

Några större forskningsområden med koppling till ämneslärarutbildningen är "Framtidens digitala lärande i skolan" som ett är samverkansprojekt mellan kommuner, Region Halland samt HH och där DLC används. Det pågår även forskning om ungdomars kommunikation i digitala miljöer och i deras lärmiljöer. Andra delar av forskningen inom CLKS rör viktiga samhällsfrågor med betydelse för blivande lärare. Dessa handlar t.ex. om inkludering-exkludering, mångfald samt integrationsfrågor men även om representation i läromedel. Annan forskning som finns i nära anslutning till empati är jämställdhetsforskning och övrig intersektionell forskning i kombination med demokrati och främlingsfientlighet, t.ex. hur genus och sexualitet manifesteras i vit makt-rörelsen. Vid akademien pågår även ett värdegrundsprojekt som syftar till att motverka främlingsfientlighet och rasism. Det här projektet placerar sig inom ramen för den utbildningsvetenskapliga och allmändidaktiska forskning som också är av stor betydelse för ämneslärarstudenter. Det pågår även ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt (svenska, religionsetenskap och UVK) om lärarstudenternas skrivande och hur de tillägnar sig det akademiska skrivandet och knäcker de akademiska koderna. Det bedrivs också forskning med fokus på nyanländas erfarenheter av förberedelseklass och övergången mellan den och den ordinarie skolgången.

För att studenterna ska få tillgång till en mer professionsinriktad miljö har HH nära samarbete med skolor i närområdet och några lärare anlitas regelbundet för att bidra med aktuella kunskaper inom områden som utvecklingssamtal och nationella prov. En förstelärare har delar av sin tjänst förlagd på HH. Ett nära samarbete mellan VFU-handledare och HH:s lärarutbildare leder till att ökad kvalitet i VFU.

Sammanfattningsvis så finns det ett nära samband mellan forskning och utbildning, eftersom de allra flesta av de som undervisar i utbildningen också bedriver egen forskning och tar med sig denna in i utbildningen. Detta innebär även att studenterna deltar i en forskande kontext. Det nära samarbetet med skolor och VFU-handledare säkerställer att studenterna får tillgång till en professionsinriktad miljö.

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

1. Enligt UKÄ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 2.

*1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten*

- *visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

Ämnesinnehållet i ämneslärarutbildningen mot gymnasiet är omfattande och därför bearbetas detta examensmål genom hela utbildningen. Främst möjliggörs måluppfyllelsen inom ämnesstudierna i ämnet svenska (se del 2), men även "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande", bidrar till måluppfyllelsen. UVK 6 är placerad som första kurs på den tionde och sista terminen. Kursen är tvådelad: dels ingår den så kallade slut-VFU:n, dels ska studenterna genomföra ett praxisnära och didaktiskt/ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete. Under slut-VFU:n säkerställs att studenten visar de ämneskunskaper som krävs genom att studenten, enligt progressionsmatrisens bedömningsområde "Planering" (se s. beskrivning) "utgår från styrdokumentet i lång- och kortsiktig skriftlig planering av undervisningen" samt att "samstämmighet råder mellan innehåll, genomförande och bedömning". Vidare att studenten inom bedömningsområdet "Analys och bedömning" visar att hen "analyserar och bedömer elevers utveckling och lärande såväl summativt som formativt och återkopplar till eleverna. Resultatet av bedömningen används för analys och planering av undervisning".

Det utvecklingsarbete som genomförs under UVK 6 kan, men måste inte, användas som en pilot inför examensarbetet i svenska som följer på denna kurs. Genom detta upplägg möjliggörs för studenten att fördjupa sina kunskaper inom ett avgränsat område. En annan möjlighet är att man genomför ett examensarbete inom samma område som det genomförda utvecklingsarbetet. Även detta upplägg möjliggör fördjupade kunskaper. Ett exempel på det sistnämnda upplägget är när en student i utvecklings- och utvärderingsarbetet undersöker hur några svensklärare arbetar med läsförståelse och vilka problem de stött på samt hur deras arbete med läsförståelse kan utvecklas och de olika problemen kan lösas med hjälp av nya forskningsrön. Även i det efterföljande examensarbetet, som studenten skriver tillsammans med en annan student, är det läsundervisning som är i fokus. I examensarbetet undersöker studenterna hur svensklärare med respektive utan erfarenhet av Läsflytet beskriver sitt arbete med elevers läsförståelse av sakprosa.

Förutsättningar för måluppfyllelse ges huvudsakligen inom ämnesstudierna i svenska, men under slut-VFU säkerställs att studenten har de ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, eftersom de annars inte blir godkända på alla bedömningsområden för slut-VFU. Utvecklingsarbetet inom UVK 6 kan bidra till fördjupade kunskaper inom ett område. Värderingen är att utbildningen säkerställer måluppfyllelse.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

- 2. Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

I detta mål urskiljer vi två delar, där den ena delen handlar om kunskaper om vetenskaplig teori och metod och den andra delen fokuserar på relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt dess betydelse för yrkesutövningen.

Visa kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder

Från utbildningens första kurs, "UVK 1 – Den professionella läraren, 15 hp" får studenten pröva och reflektera över olika vetenskapliga metoder, läsa vetenskaplig litteratur och diskutera betydelsen av systematisk och dokumenterad kunskap för yrkesutövningen, för att i slutet av utbildningen tillämpa dessa kunskaper i utvecklings- och examensarbeten. I UVK 1 introduceras observationer som forskningsmetod och som redskap i yrkesverksamheten och under sin första VFU genomför studenterna observationer. I "UVK 2 – Vetenskaplig teori och metod, 7, 5 hp" examineras studenterna på enkät, intervju och videoobservation. I "UVK 3 – Läraren som ledare, 15 hp" genomför studenterna m.hj.a. enkäter och observationer en undersökning om studiero och jämför sina resultat med de resultat som Skolinspektionen kommit fram till.

Inom ämnet svenska har man i och med förändringen av utbildningen 2018 lagt till ytterligare en teori- och metodkurs om 7,5 hp, främst för att säkerställa att studenterna väljer för ämnet svenska relevanta frågeställningar för sitt examensarbete (se vidare del 2).

Kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet examineras tydligast i "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande 15 hp" och då i relation till studenternas utvecklingsarbete och slut-VFU:n. Nedan redovisas relevanta lärandemål för att visa hur olika delar av examensmålet uppfylls under UVK-kurserna.

UVK 2 – Vetenskaplig teori och metod

Kursen ligger först på termin 4, men studenter som påbörjar sina studier hösten 2018 kommer att läsa kursen under sista delen av termin 6. Flytten beror bl.a. på önskemål från studenterna om att förlägga kursen närmare i tid i relation till att man ska skriva sina examensarbeten. Kunskaper om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder konkretiseras via följande lärandemål i UVK 2:

- med akademiskt språk beskriva hur relevanta vetenskapsteoretiska och metodologiska begrepp relateras till problemformulering, syfte och frågeställningar i vetenskapliga undersökningar.

- exemplifiera och reflektera över hur kvalitativa och kvantitativa data insamlas, bearbetas och analyseras med olika vetenskapliga metoder.

Undervisningen består av föreläsningar, övningar och arbetsseminarier. Vid föreläsningarna beskrivs vetenskaplig kunskap i relation till annan kunskap och såväl kvalitativa som kvantitativa metoder presenteras. Olika metoder som enkäter, intervjuer och videoobservationer och textanalyser testas vid arbetsseminarierna och inom ramen för basgruppsarbetena⁵. Statistikens grunder introduceras och studenterna lär sig att använda de mer grundläggande statistiska beräkningarna och analyserna. Under kursens gång har studenterna tillgång till HH:s lärplattform, vilken möjliggör för studenterna att tillsammans skapa wikis och andra gemensamma fora för att bl.a. träna på begrepp och ge respons på varandras arbeten.

Båda lärandemålen examineras genom dels en skriftlig rapport, dels en muntlig tentamen. Genom muntlig tentamen, som genomförs i par, säkerställs målpuppfyllelsen genom att studenten i muntlig reflektion kan beskriva relevanta begrepp inom vetenskapsteori och metodologi samt med relevanta begrepp visa på skillnader mellan kvalitativ och kvantitativ datainsamling, bearbetning och analys med olika vetenskapliga metoder. I den andra examinationen, som genomförs i basgrupper, säkerställs att studenterna kan identifiera och formulera problem inom utbildningsvetenskap och sedan med hjälp av olika kvantitativa och kvalitativa metoder söka svar. I en gemensam rapport, utifrån individuellt och gemensamt insamlat material, ska studenterna kritiskt diskutera kvantitativa och kvalitativa metoder, analyser och resultat. Det empiriska materialet har samlats in med både kvantitativa och kvalitativa metoder. I den skriftliga rapporten beskriver, motiverar och resonerar studenterna kring metodval samt beskriver utförligt hur man gått till väga. Alla grupper genomför under handledning en webbaserad enkät. Resultaten som studenterna får fram genom sina olika datainsamlingsmetoder diskuteras i relation till reliabilitet, validitet och forskningsetik.

För sammanfattande bedömning av del 1 av målet – se del 2.

Visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Inom ämneslärutbildningen diskuteras relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, när det gäller UVK-kurser, främst i kursen "UVK 2 – Vetenskaplig teori och metod 7,5 hp" och inom "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande 15 hp." I den förstnämnda kursen belyses relationen främst ur ett teoretiskt perspektiv, studenten ska kunna "kritiskt granska forskningsresultat i relation till beprövad erfarenhet utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt". Det teoretiska perspektivet innebär bl.a. att jämföra definitioner av begreppet beprövad erfarenhet med definitioner av vetenskaplig kunskap och resonera kring likheter och skillnader mellan de båda.

Inom ramen för "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande 15 hp", under utbildningens sista termin, genomför studenterna ett praxisnära och didaktiskt/ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete som utvärderas. I kursen ligger en VFU-vecka som är vikt för utvecklingsarbetet. Denna kurs inrymmer även slut-VFU som omfattar 5 veckor, så totalt ingår det 6 veckor VFU i kursen. Efter avslutad kurs ska studenten kunna "beskriva olika forsknings- och utvärderingsmetoder knutna till utbildning, undervisning och lärande", så även denna kurs bidrar till viss del till målpuppfyllelsen i målets första del. Studenterna har även möjlighet att använda sig av det didaktiska/ämnesdidaktiska utvecklingsarbetet som en pilot inför examensarbetet i svenska som avslutar terminen och utbildningen (se under mål 1).

I "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande" konkretiseras kunskaper om utveckling och utvärdering av lärande genom följande lärandemål:

- beskriva olika forsknings- och utvärderingsmetoder knutna till utbildning, undervisning och lärande.
- visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

⁵ Dvs. grupparbeten som genomförs i mindre grupper av studenter. Studenterna ingår i samma basgrupp under hela kursen och ibland även under flera kurser.

Inom ramen för *utvecklingsarbetet* examineras lärandemålen dels genom att studenterna kritiskt granskar och ger synpunkter på varandras utvecklingsarbeten i seminarieform, dels genom att de muntligt får redovisa sitt utförda utvärderade utvecklingsarbete för lärare och övriga i gruppen. Därutöver ska utvecklingsarbetet beskrivas i en rapport. I rapporten beskrivs på vilket sätt utvecklingsarbetet kan kopplas till utbildning, undervisning och lärande. Beskrivningen av utvecklingsarbetet ska utgå dels från VFU-skolas aktuella behov, dels från en vetenskaplig analys av utvecklingsbehovet för det aktuella utvecklingsområdet. Redovisningen i rapporten ska utgå från kursens litteratur och annan litteratur utifrån egna sökningar. Beskrivningen ska göras i en vedertagen vetenskaplig form där den vetenskapliga bakgrunden till utvecklingsarbetet ska underbyggas med referenser till forskningslitteratur. Syftet med utvecklingsarbetet beskrivs och frågeställningar beträffande arbetet anges. Metoder som använts för att utvärdera utvecklingsarbetet ska beskrivas och motiveras. Resultatet av det genomförda utvecklingsarbetet ska redovisas utförligt, analyseras och utvärderas i en diskussionsdel där dessa sätts i relation till tidigare forskning. Här ska också redovisas svar på frågeställningarna samt om och i vilken mån syftet med utvecklingsarbetet uppfyllts. En viktig del är att beskriva didaktiska implikationer av det utförda utvecklingsarbetet. Genom detta arbetssätt får studenterna kunskap om hur de kan utföra ett didaktiskt/ämnesdidaktiskt skolutvecklingsarbete på vetenskaplig grund. De tillägnar sig även kunskaper och färdigheter i att själva utveckla kunskap om lärande. Kunskaper som så småningom, tillsammans med andras, kan bidra till beprövade erfarenheter.

När det gäller *fördjupade* kunskaper om vetenskapsteori och vetenskapliga metoder så växer dessa fram successivt i olika kurser och detta gäller även kurser inom engelska, för vilka inte redogörs här. Kunskaper om olika metoder testas och examineras inte endast i teori och metodkurser, utan dessa kunskaper möjliggörs och examineras även genom att vissa kursmoment och viss kurslitteratur kräver denna form av kunskap. Möjligheten att nå och säkerställandet av uppnådda fördjupade kunskaper kommer ytterligare förstärkas med den nya kurs som nu ingår i ämnet svenska, för de studenter som börjar höstterminen 2018 och senare, men även med nuvarande upplägg säkerställs målet (se även del 2).

När det gäller hur väl studenterna visar ovanstående kunskap i sina examensarbeten och hur detta kan ytterligare förbättras – se del 2.

Även kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövandet växer fram successivt. Genom verksamhetsförlagd utbildning som alltid följs upp i seminarieform möjliggör utbildningen för studenterna att utveckla denna kunskap genom att man får ta del av andra studenters erfarenheter av beprövad erfarenhet på olika skolor. Genom utvecklingsarbetena som genomförs på VFU-skolorna bidrar studenterna till att förbättra kvaliteten på undervisningen på skolorna. En viktig del av utvecklingsarbetet är att innan det genomförs ska studenten göra en vetenskaplig analys av området för att se vilket utvecklingsbehov som finns. Genom att utvecklingsarbetena utvärderas samt att studenterna tar del av varandras utvecklingsarbeten får studenterna dels kunskap om den vetenskapliga grund som respektive utvecklingsområde vilar på, dels kunskap om vilken betydelse som beprövad erfarenhet kan få för yrkesutövningen.

Vi anser att utbildningen leder till måluppfyllelse både då det gäller examensmålets första och andra del. Det finns en utvecklingspotential avseende UVK 2 nu när det kommer senare i utbildningen. Målet är utveckla kursen så att studenterna bättre ser hur kursens innehåll förbereder dem för examensarbetena i ämnena.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

För måluppfyllnad inom svenska och ämnes-VFU, se del 2.

I tabell 1 redovisas exempel på lärandemål som bidrar till måluppfyllelse inom olika delar av mål 3.

Tabell 1. Konstruktiv länkning för mål 3

<i>Mål 3. Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.</i>			
Kurs	Lärandemål	Undervisningsformer	Examinationsform
UVK 2	exemplifiera och reflektera över hur kvalitativa och kvantitativa data insamlas, bearbetas och analyseras med olika vetenskapliga metoder kritiskt granska forskningsresultat i relation till beprövad erfarenhet utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt och med utgångspunkt i syfte och frågeställningar problematisera, analysera och med god språkhantering dokumentera eget insamlat material, inklusive nätbaserade enkäter	Föreläsningar, seminarier och arbetsseminarier (workshoppar).	Muntliga och skriftliga grupp tentamina. Seminarier
UVK 6	analysera och kritiskt värdera forskning och utvärdering om skolans utvecklingsarbete och resultat planera, genomföra, dokumentera och utvärdera ett didaktiskt eller ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete i skolans verksamhet. reflektera över befintliga relevanta kompetenser inom verksamheten och kunna medverka till en verksamhet som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	Föreläsningar, arbetsseminarier (workshoppar) och seminarier Verksamhetsförlagd utbildning	Skriftlig rapport, peer review och seminarium Seminarium och PM

Kurserna "UVK 2-Vetenskapsteori och metod" och "UVK 6 - Utveckling och utvärdering av lärande" bidrar till att studenterna utvecklar förmågan att kritiskt reflektera över relevanta forskningsresultat. Inom den förstnämnda kursen granskar studenterna kritiskt forskning och i en gruppuppgift, som också är en hemtentamen, söker man svar på den övergripande frågan "Hur skapas vetenskaplig kunskap i ert/era ämnen"? Gruppen får utifrån denna övergripande fråga själva skriva fram en praxisnära problemformulering. Uppgiften möjliggör för studenterna att reflektera över forskning inom det egna ämnet, vilket i sin tur leder till kunskapsutveckling inom detsamma.

"UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande" bidrar både till kunskapsutvecklingen och till utveckling av yrkesverksamheten. Inom ramen för kursen genomförs ett utvecklingsarbete, som redovisas i rapportform, på den VFU-skola där studenten är placerad. Det praxisnära ämnes-/didaktiska utvecklingsarbetet genomförs i samråd med VFU-lärare och utifrån uppmärksammat utvecklingsbehov. Innan utvecklingsarbetet påbörjas ska studenten skriva fram den vetenskapliga bakgrunden till utvecklingsarbetet och underbygga sina resonemang med referenser till forskningslitteratur. Detta

innebär att studenten kritiskt och självständigt tillvaratar, systematiserar och reflekterar över forskningsresultat som är relevanta för utvecklingsarbetet. Resultatet av det genomförda utvecklingsarbetet redovisas, analyseras och utvärderas och sätts i relation till tidigare forskning. En annan viktig del i rapporten är att beskriva didaktiska implikationer av det utförda utvecklingsarbetet. Studenterna redovisar sina utförda och utvärderade utvecklingsarbeten för lärare och övriga studenter, vilka på så sätt får möjlighet att reflektera över de erfarenheter som medstudenterna gjort. Utöver detta granskar studenterna kritiskt och ger synpunkter på varandras utvecklingsarbeten i seminarieform (se även under mål 2).

Mål 3, liksom mål 4 och 5, relaterar tydligt till VFU:n inom utbildningen. Integreringen av VFU i de campusförlagda UVK-kurserna möjliggör att tillvarata och reflektera över erfarenheter i relation till lärarprofessionen samt i relation till relevanta forskningsresultat. Efter varje VFU-period får studenterna reflektera över egna och varandras erfarenheter vid ett seminarium. Fokus för reflektionen är olika efter de olika VFU-perioderna, exempelvis reflekterar man kring läraruppdraget, ledarskap och bedömning. I UVK 6 görs en summering. Vid samtliga seminarier lyfts frågor kring vad som fungerat eller varit problematiskt. Inte minst sker diskussioner kring skolmiljö när det gäller våld, hot och kränkande behandling, handledning och elevhälsan. Detta förbereder studenterna för att i slutet av utbildningen kunna granska sin egen utveckling, från novis till professionell. Progressionen avseende VFU uttrycks i en generell progressionsmatris (se beskrivning). Matrisen har giltighet även för ämnes-VFU, eftersom den precis som annan VFU innebär en successiv progression vad gäller vad studenten ska kunna göra. Undervisning, uppgifter och examination inom såväl UVK, VFU som svenska säkerställer tillsammans att studenterna når målet. Inom ramen för UVK-kurser och VFU som är relaterad till UVK har studenterna många tillfällen att reflektera över egna och andras erfarenheter, vilket även bidrar till studenternas kunskapsutveckling. Både UVK 2 och UVK 6 säkerställer att studenterna kritiskt och självständigt kan tillvarata, systematisera och reflektera över relevanta forskningsresultat. Inom ramen för UVK 6 säkerställs även att studenterna bidrar till yrkesverksamheten och till kunskapsutvecklingen inom de för utvecklingsarbetena valda ämnesområdena.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

Detta mål har en klar förankring i del 2, men vissa delar av målet uppfylls inom ramen för UVK respektive i VFU i relation till UVK.

Vår tolkning av examensmålet innebär att verbet "tillämpa" ses som synonymt med att praktiskt använda såväl didaktik som ämnesdidaktik inklusive metodik. Studenterna ska utifrån detta visa att de har det som krävs för att undervisa inom det gymnasiedidaktiska området och de specifika ämnesområdena svenska och engelska. Som gymnasielärare har man även behörighet att undervisa inom vuxenutbildningen, vilket innebär att studenterna även måste utveckla kunskaper om vuxnas lärande. Eftersom utbildningen även ger behörighet för att undervisa i årskurs 7-9 koncentreras viss VFU till dessa årskurser. Förmågan är nära förknippad med förmågan att planera och genomföra undervisning och bedömning, vilket gör det naturligt att denna förmåga också speglas i vissa aspekter i progressionsmatrisen för VFU (se Beskrivning).

Studenterna förbereds inför sitt blivande yrke genom såväl didaktik som metodik. Allmändidaktiken har huvudsakligen sin hemvist inom UVK-kurserna och ämnesdidaktiken inom respektive ämne, medan bådadera är aktuella inom VFU. Eftersom ämneslärarutbildningen vid HH sedan hösten 2018 har fokuserats till ämneskombinationen svenska och engelska kommer UVK-kurserna att kunna utvecklas så att de didaktiska momenten tydligare knyter an till ämnena svenska och engelska.

Under UVK-kurserna är didaktik och den didaktiska diskussionen ständigt närvarande, eftersom dessa delar utgör de teoretiska momenten i professionsdelen av utbildningen. Fyra av de sex kurserna innehåller också inslag av VFU där studenterna får prova sina kunskaper och färdigheter i praktiken och alla UVK-kurser förutom UVK 2 har moment som innebär att tillämpa. VFU-perioderna utgör viktiga utbildningsmoment för studenterna när det gäller att visa den förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik som krävs för undervisning och lärande. Under alla VFU-perioder värderas studenternas kunskaper och färdigheter av VFU-handledare.

Den allmändidaktiska diskussionen börjar redan under den första kursen "UVK 1 – Den professionella läraren", vilket även är utbildningens inledande kurs. I kursen ingår två veckors VFU (3 hp) i skolmiljö, vilket innebär att studenterna tidigt kommer i kontakt med den autentiska skolverksamheten. Även om man i detta läge inte kan ställa några krav på ämneskunskaper får studenterna en första inblick i vad det är att vara lärare och under VFU-perioden ingår det att studenten också ska hålla i en aktivitet, vilket kräver ett visst mått av planering. Viktigt i detta sammanhang är att studenterna byter från elevperspektiv till lärarperspektiv. Efter den genomförda VFU:n får studenterna i grupp planera en aktivitet med syfte att förebygga kränkande behandling. Uppgiften bygger på observationer som studenterna haft till uppgift att göra under VFU:n och som de dokumenterat i sina loggböcker.

Under UVK 3-kursen ingår både planering av undervisning under den campusförlagda delen av utbildningen och under den verksamhetsförlagda delen. VFU i denna kurs är endast en vecka lång, men i anslutning till UVK 3 har studenterna även sin första ämnes-VFU. De studenter som påbörjar sin utbildning under hösten 2018 kommer att under samma termin även att läsa vad som i nuläget är "UVK 5 – Specialpedagogik". Denna förändring är resultatet av önskemål från såväl studenter som lärare. Dels finns det en förbättringspotential i att redan tidigt i utbildningen integrera mer inkluderande arbetsformer och ledarskap, dels möjliggör denna förändring att studenterna på ett bättre sätt kan genomföra det fältarbete som utgör en viktig del i specialpedagogikkursen (se vidare under mål 6).

I "UVK 5 – Specialpedagogik" ingår ingen VFU, men studenterna genomför ett fältarbete. I nuläget är det en aning problematiskt att få in detta fältarbete på ett naturligt sätt, men med vårt nya upplägg kan ledarskapskursen och specialpedagogiken "dela på" den VFU som ingår i den förstnämnda kursen.

Studenterna visar tydligast förmåga att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik i två UVK – kurser: i "UVK 4 – Didaktik och bedömning, 15 hp" och under slut-VFU:n i "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande, 15 hp" (se nedan).

Exempel på konstruktiv länkning avseende mål 4.

Nedan konkretiseras examensmålet i kursspecifika lärandemål. Dessa möjliggör för studenten att nå målen genom lärandeaktiviteter och examination.

Tabell 2. Exempel på konstruktiv länkning.

	<i>Mål 4. Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.</i>		
Kurs	Lärandemål	Undervisning	Examination
UVK 4	reflektera över och problematisera olika	F: didaktik och	Powerpointpresentation,

	<p>didaktiska ställningstaganden med utgångspunkt i varierande undervisningssituationer</p> <p>bedöma och kommunicera elevers kunskaper i relation till nationella styrdokument och litteratur/forskning</p>	<p>undervisningskompetens, lärande ur tre perspektiv, undervisningsplanering.</p> <p>F: bedömningskompetens, matriser, betygsättning. Workshoppar: matriser, bedömningsarbete och betygsättning</p>	<p>seminarium.</p> <p>Genomföra bedömning och dokumentera i rapport. Peer review och seminarium.</p>
UVK 6	<p>planera, leda, utvärdera och utveckla egen undervisning med utgångspunkt i styrdokument samt visa förmåga att omsätta relevanta ämneskunskaper och didaktiska kunskaper</p>	<p>Handledning och VFU-besök (inklusive trepartssamtal).</p>	<p>VFU:n examineras genom bedömning av studentens självständiga arbete med att planera, genomföra, dokumentera och utvärdera undervisning och arbetsuppgifter</p>

I "UVK 4 – Didaktik och bedömning, 15 hp" fokuseras studenternas förmåga att planera, genomföra och utvärdera lärande, undervisning och bedömning. Fokus ligger på bedömning, men relationen mellan alla tre delar genomsyrar kurs och examinationsuppgift. Kursen innehåller campusförlagd undervisning där studenterna får träna på undervisningsplanering (se figur 4).

Undervisningsplanering

I basgruppen ska ni förbereda er inför seminariet "Undervisningsplanering" den 19/9. Detta förutsätter att ni har läst angiven litteratur (samma som till föreläsningen "Lärande ur ett tredje perspektiv" enligt ovan). Ni ska sedan tillsammans i gruppen med utgångspunkt ur de begrepp som ni fått er tilldelade (läggs ut på Blackboard efter föreläsningen) fotografera (med digital kamera eller mobiltelefon) en lärsituation som ni tycker relaterar till vart och ett av de begrepp som ni har fått er tilldelade i gruppen. Detta innebär att varje grupp sammanlagt ska fotografera tre lärsituationer. Ni ska även konstruera en kort undervisningsplanering vilken utgår från era tre begrepp och fundera kring vilken betydelse dessa begrepp får i era valda lärsituationer. Er undervisningsplanering ska bygga på något innehåll som är relevant för just ert kommande undervisningsområde. Ni väljer själva om ni vill göra en planering som gäller för enbart vissa moment under en lektion, en hel lektion eller ett övergripande tema som sträcker sig över längre tid.

Ni ska sedan lägga in era fotografier i en Powerpoint och presentera, dels skriftligt (det vill säga med hjälp av er Ppt) men också muntligt (under det tillhörande seminariet), på vilket sätt varje bild relaterar till vart och ett av era begrepp, dess definitioner samt hur begreppen tar sig uttryck i era fotograferade lärsituationer. Lägg även in någon/några bilder som beskriver er undervisningsplanering.

Sammantaget ska er presentation därmed innehålla: tre begrepp ur litteraturen som är definierade och exemplifierade med varsitt fotografi, en Ppt som förklarar på vilket sätt begreppen och dess definitioner hänger samman med fotografierna, samt en beskrivning av hur begreppen tar sig uttryck i era fotograferade lärsituationer. Någonstans i er Powerpointpresentation presenteras även er korta undervisningsplanering genom bild och/eller text. Spara er Powerpointpresentation på ett USB-minne (eller gör tillgänglig via Internet) och tar med den till seminariet som stöd för er muntliga presentation av uppgiften. Era Ppt ska även läggas in i Blackboard efter avslutat seminarium så att alla kan ta del av era presentationer i efterhand.

Figur 4. Exempel på uppgift i UVK 4.

Under VFU:n genomför studenterna en hel "undervisningsprocess", från planering till betyg, med bedömning i fokus. Med utgångspunkt i fem nyckelstrategier för formativ bedömning planerar studenterna för ett arbetsområde inom sitt ämne som väljs i samråd med VFU-handledare. Processen innebär att strategier för formativ bedömning används, men också hur dessa förhåller sig till kursplaner och betygsättning. I en skriftlig rapport avkrävs av studenterna att motivera och problematisera sina val med stöd i forskningsbaserad litteratur (se uppgift i figur 5).

Examinationsuppgift för VFU i gymnasiet.

Uppgiften innebär att du kort, översiktligt, ska beskriva ett tänkt arbetsområde där det ges tillfälle för självbedömning och/eller parbedömning samt lärarbedömning i valfritt ämne. Du väljer själv innehåll och relaterar dina val till den elevgrupp där du gör din VFU. Din beskrivning ska inte vara en detaljbeskrivning lektion för lektion utan denna del är enbart till för att ge bedömningen en kontext att förhålla sig till.

Bedömning

- Välj ut en avgränsad del av texten under rubriken "Ämnets syfte" i aktuell ämnesplan, som du vill att undervisningen skall inriktas mot.
- Beskriv vilket innehåll (se "Centralt innehåll") som du väljer att använda dig av i aktuellt område.
- Konkretisera syftetext samt centralt innehåll så att den passar det program (se under rubriken "Examensmål") samt de elever som undervisningen avser.
- Formulera bedömande moment, med utgångspunkt i din konkretisering av syfte och centralt innehåll. Med tydlig relation till kunskapskraven konstruerar du en matris för bedömning av kvalitativt skilda lösningar.
- Genomför uppgiften i ditt klassrum på din VFU!
- Formulera skriftlig feedback/feedforward till minst en elev inom valt ämne. Bifoga elevunderlag.
- Reflektera skriftligt över bakgrund, syfte, konkretisering, ämnesinnehåll, bedömningsmoment, uppgiftens konstruktion, bedömningsform/er, kriterier och genomförande, med **tydliga** och **återkommande** hänvisningar till kurslitteratur samt ev. övrig relevant litteratur.

Som en slutsats av ditt arbete genom kursen skall du även:

- Identifiera och reflektera över samband mellan kunskapssyn och bedömning
- identifiera personliga behov av ytterligare kunskaper inom bedömning

Arbetets utformning

- Times New Roman 12, radavstånd 1,5
- I löpande text ca 6-7 sidor men fokus läggs vid kvalitet och inte kvantitet.

Figur 5. Exempel på uppgift under VFU i UVK 4.

Under "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande" genomför studenterna dels ett didaktiskt/ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete, dels gör de sin slut-VFU. Genom sitt utvecklingsarbete har studenten möjlighet att tillämpa, utveckla och utvärdera sin ämnes-/didaktiska förmåga. Eftersom slut-VFU genomförs i anslutning till den VFU som är kopplad till utvecklingsarbetet innebär detta att studenter under 6 veckor har möjlighet att tillämpa sin förmåga inom sina ämnen. Måluppfyllelsen säkras dels genom genomfört utvecklingsarbete med godkänt resultat, dels genom genomförd VFU med godkänt resultat. (se även mål 2). Enligt progressionsmatrisen (se beskrivning) ska studenterna vid denna VFU uppvisa de kunskaper och färdigheter som krävs för att de endast en halv termin senare ska kunna leda undervisningen i sitt eget klassrum.

Utbildningen genomsyras av ett medvetet didaktiskt förhållningssätt, vilket säkerställs genom ett nära samarbete mellan lärare och ämnen som ingår i utbildningen och som resulterar i stor variation i arbetsätt, åtskilliga tillfällen till reflektion över ämnet och god koppling till främst det gymnasiedidaktiska området och arbetet. VFU och UVK, särskilt UVK 4, utgör viktiga delar för att säkerställa att studenterna når målet. Vår värdering är att målet är säkerställt. Vad som kan utvecklas ytterligare är att färga in mer ämnesdidaktik i UVK-kurserna.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

4. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 2 gör en hänvisning.

För detta mål redogörs även i del 2.

Examensmål 5 inom färdighet och förmåga har tolkats som mer omfattande än examensmål 4 vad gäller aktivitetsgraden uttryckt i aktiva verb. I examensmål 4 används verbet tillämpa, medan verben som ingår i examensmål 5 är planera, genomföra, utvärdera och utveckla. Därmed är hela processen uppmärksam i mål 5 i relation till undervisning, didaktik och ämnesdidaktik, alltifrån den inledande planeringen till utvärderandet av genomförda aktiviteter. Denna process ska studenterna visa förmåga att genomföra såväl tillsammans i grupper som självständigt. Examensmål 5 framstår därmed som en fortsättning av mål 4 och även som ett delvis överlappande mål samtidigt som innehållet är delvis annorlunda.

Examensmål 5 har stark koppling till VFU, precis som mål 3 och 4, men målet behandlas även återkommande under hela utbildningen inom såväl UVK- som ämneskurser. Grunden läggs under de första terminerna för att sedan utvecklas och fördjupas med olika fokus beroende på om målet kommer till uttryck i en UVK-kurs, en ämneskurs eller inom VFU. För att säkerställa målet har detta konkretiserats i olika lärandemål.

Tabell 3. Exempel på konstruktiv länkning.

Kurs	Lärandemål	Undervisning	Examination
UVK 5 Inkl. 3 hp VFU	med visst stöd av handledare planera, genomföra, dokumentera och utvärdera undervisning som erbjuder förutsättningar för lärande för alla elever	Förberedande föreläsningar och workshoppar kring didaktik, undervisningsplanering och bedömning.Handledning under VFU.	Rapport samt peer review och seminarium VFU.
UVK 6	visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling på ett inkluderande sätt.	Handledning och VFU-besök (inklusive trepartssamtal).	VFU:n examineras genom bedömning av studentens självständiga arbete med att planera, genomföra, dokumentera och utvärdera undervisning och arbetsuppgifter

Samtliga VFU-perioder/-kurser bidrar till att studenterna får förutsättningar att nå examensmålet. Ju längre studenten kommer i sin utbildning, desto större är komplexiteten i vad studenten ska klara av under sin VFU. Inom ramen för UVK 4 ska studenterna med stöd av handledaren under VFU planera, genomföra, dokumentera och utvärdera undervisning som erbjuder förutsättningar för lärande för alla elever. Till sin hjälp får studenterna ett förslag till planeringsmall (se figur 6).

Frågor att diskutera vid planeringsarbete

1. Vilka långsiktiga mål arbetar vi med, vilka förmågor skall utvecklas enligt kursplanen?
2. Hur skall eleverna använda förmågorna?

3. Vilket ämnesinnehåll (CI) skall avhandlas samt på vilken nivå skall detta tas upp i undervisningen? 4. Hur relaterar denna planering samt elevernas arbete till: <ol style="list-style-type: none"> språkutveckling dialog, problemlösning & samarbete metakognitiv förmåga formativ bedömning 5. Hur kommuniceras målen till eleverna? 6. Hur kan eleverna involveras i sin egen läroprocess och i bedömningen av sitt eget lärande?				
FÖRSLAG på planeringsmall				
Vilka delar av läroplanens kapitel 1-2 relaterar till din planering? Välj ut en avgränsad del av texten under rubriken "Ämnets syfte" som ni vill att undervisningen ska inriktas mot.	Beskriv vilket innehåll (se Centralt innehåll") som ni väljer att använda er av.	Beskriv er konkretisering av syftestext + centralt innehåll för att den ska passa det program (se under rubriken "Examensmål") som undervisningen avser.	Vad kommer att bedömas och hur kommer det att ske? Kunskapskrav används i relation till syfte och CI. Formativ del? Summativ del?	Hur kommer undervisningen/ klassrumsarbetet ge eleverna möjlighet att utveckla de förmågor (se "Ämnets syfte och "Examensmål") som ni kommer att bedöma?

Figur 6. Förslag till planeringsmall i UVK 4.

När det gäller lärandemålen i UVK 6 som redovisas i tabellen ovan så är dessa relaterade till studenternas slut-VFU. Dessa mål examineras genom verksamhetsförlagd utbildning som bedöms utifrån den progressionsmatris som presenteras under rubriken beskrivning. Under slut-VFU får studenten besök av en lärare från HH som gör en bedömning av studentens insats. Vid besöket genomförs även ett trepartssamtal. Det redogörs mer för slut-VFU under mål 6.

Undervisning och uppgifter inom UVK och VFU samt inom ämnen och ämnes-VFU säkerställer måluppfyllelse. Under utbildningen erbjuds studenterna många tillfällen att träna sin förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Både inom ramen för campusförlagda och verksamhetsförlagda kurser tränas studenterna och uppgifternas komplexitet ökar när de kommit längre i sin utbildning. Måluppfyllelsen inom VFU säkerställs genom att det finns en väl utvecklad progressionsmatris och tydliga betygskriterier. Många av handledarna har handledarutbildning och det finns ett väl fungerande samarbete mellan VFU-handledare och VFU-ledare samt HH:s lärare. VFU-handledarna kommer ofta till HH och vid dessa tillfällen diskuteras matris och betygskriterier för att säkerställa bedömningar. Även besökande lärare från HH genomgår en särskild utbildning på högskolan.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

5. *Visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

För detta mål redogörs även i del 2.

Detta är ett mål som innefattar många olika aspekter som man som lärare måste ta hänsyn till i dagliga bedömningar i det pedagogiska arbetet. Komplexiteten innebär att det är svårt att konkretisera varje enskild aspekt av målet och det är därför endast möjligt att bedöma målpuppfyllelse utifrån att olika aspekter beaktas och examineras inom olika kurser och ämnen.

Samtliga UVK-kurser och VFU-perioder innehåller moment där studenterna visar förmåga att göra bedömningar utifrån vetenskapliga, samhälleliga och/eller etiska aspekter. Studenternas didaktiska val ska motiveras utifrån vetenskaplig grund och varje elevs behov och rättigheter, som syftar till att främja livslångt lärande och aktivt medborgarskap för alla elever.

Vi ser mänskliga rättigheter och barns rättigheter samt hållbar utveckling som specifika aspekter för bedömningar i det pedagogiska arbetet. Hållbar utveckling innefattar såväl en ekologisk, social som ekonomisk dimension. Det är främst den sociala dimensionen eller de sociala aspekterna som kommer i fråga i relation till pedagogiska bedömningar. Den sociala dimensionen handlar bland annat om människors beroende av och påverkan på varandra, om jämställdhet och jämlikhet, rättvisa, goda utbildningsvillkor, kritiskt tänkande, interkulturalitet och ett demokratiskt förhållningssätt

Studenterna påbörjar sin utveckling av examensmålets bedömningskompetenser redan i första kursen, "UVK 1 – Den professionella läraren", som innehåller olika aspekter av läraruppdraget med betoning på skolans värdegrundsarbete och demokratiska uppdrag. I kursen ingår särskilda föreläsningar och arbetsseminarier kring FN:s konvention om mänskliga rättigheter samt barnkonventionen. I kursen ingår även föreläsningar och arbetsseminarier kring offentlighet, ansvar och sekretess, yrkesetik och likavillkorsfrågor.

I de efterföljande UVK-kurserna fokuseras förmågan att göra bedömningar relaterat till olika innehåll, t.ex. svåra samtal, bedömning av elevers förmågor, inkluderande synsätt, olikheter som tillgång och elevers rättigheter. Praktiska delar av målet tränas under VFU och bedöms till olika grad under alla VFU-perioder (se progressionsmatris i beskrivning).

Värdegrundsarbete, elevers delaktighet och lärares förhållningssätt observeras i verksamheten under VFU och fältstudier och diskuteras på högskolan. Detta sker särskilt i "UVK 1 – Den professionella läraren", "UVK 3 – Läraren som ledare", "UVK 5 – Specialpedagogik" och i "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande".

Under alla VFU-perioder ingår det också att göra bedömningar utifrån olika aspekter. Av progressionsmatrisen (se beskrivning) för den verksamhetsförlagda utbildningen framgår det att det är främst inom två bedömningsområden som studentens förmåga att bedöma utifrån detta examensmål bedöms: "Delaktighet och lärande" samt "Professionellt förhållningssätt". Till viss del utgör även "Analys och bedömning" en del av studentens bedömningar.

Exempel på konstruktiv länkning avseende MÅL 6

I den text som följer konkretiseras examensmålet ifråga i kursspecifika lärandemål. Dessa möjliggör för studenten att nå målen genom lärandeaktiviteter och examination och visar hur utbildningen därmed säkerställer examensmålet.

Tabell 4. Konstruktiv länkning

	<i>Mål 6. Visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.</i>
--	--

Kurs	Lärandemål	Undervisning	Examination
UVK 1	reflektera över skolverksamheten ur ett värdegrundsperspektiv, med särskilt fokus på barnkonventionen	F: Mänskliga rättigheter och barnkonventionen, diskriminering och kränkande behandling, Skolans värdegrunder och demokratiska uppdrag. Observationer och loggbok under VFU.	Arbetsseminarium kring likavillkorsarbete med utgångspunkt i observationer/loggbok under VFU som avslutas med gruppvisa förslag till förebyggande aktiviteter.
UVK 5	värdera pedagogiska situationer utifrån beaktandet av varje elevs rättigheter utifrån FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, Salamanca-deklarationen samt Barnkonventionen.	F: inkluderande arbetssätt, S: specialpedagogiska förhållningssätt, pedagogisk dokumentation.	Kombinerad skriftlig individuell hemtentamen och fallbeskrivning.
UVK 6	anpassar och varierar bedömningsformer utifrån styrdokument, undervisningssituation och elev.	Handledning och VFU-besök (inklusive trepartssamtal).	VFU: Examination av Bedömningsområdena "Analys och bedömning" samt "Professionellt förhållningssätt"

I "UVK 1 – Den professionella läraren" ingår det 2 veckors VFU. Innan studenterna går ut på VFU har de tagit del av föreläsningar och deltagit i arbetsseminarier kring de mänskliga rättigheterna med särskilt fokus på barnkonventionen, haft föreläsningar och arbetsseminarier kring värdegrund och skolans demokratiska uppdrag samt haft föreläsningar kring etik och likabehandling samt om rasism och främlingsfientlighet. En av studenternas uppgifter under VFU:n är att observera och föra loggbok.

- Var uppmärksam på om du ser eller hör något som kan uppfattas som främlingsfientligt eller rasistiskt, eller på annat sätt kränkande. Anteckna eventuella iakttagelser i din loggbok och reflektera över detta samt över värdegrundsarbetet på skolan.
- Be om skolans likabehandlingsplan/motsvarande dokument och ta med dig till arbetsseminariet kring värdegrundsfrågor (Riktlinjer för VFU 1)

Figur 7. Uppgift under VFU 1.

Efter VFU:n hålls ett arbetsseminarium i vilket studenterna gruppvis följer upp VFU-uppgiften.

Uppföljning av VFU-uppgift

Del 1.

Utgå från era loggböcker och identifiera händelser enligt VFU-uppgiften. Skriv upp händelser och situationer som kan härledas till de olika diskrimineringsgrunderna på Post-it-lappar i olika färger (se annat papper) och placera dem på ett blädderblocksark.

Andra former av kränkningar och trakasserier (ej kopplade till diskrimineringsgrunderna) antecknas på stora gula Post-it-lappar och placeras längst ned på blädderblockspapperet.

Fundera över hur likabehandlingsplanen förhåller sig till händelser som kan kopplas till diskrimineringsgrunderna respektive till andra former av kränkningar och trakasserier.

Redovisning av ovanstående.

Del 2

Planering av en förebyggande aktivitet med utgångspunkt i förmiddagens uppgift. Aktiviteten redovisas på ett blädderblocksark som sätts upp på tavlan.

Följande uppgifter relativt aktiviteten ska redovisas:

Aktivitetens mål.

1. Vilken målgrupp aktiviteten är tänkt för.
2. Tidsåtgång för aktiviteten.
3. Aktivitetens innehåll i stora drag.
4. Var hittar ni material till er aktivitet?
 - a. Vad kan ni använda från lektionerna som behandlat värdegrundsarbete?
 - b. Skriv upp länkar till användbara sidor på Internet.

- c. Skriv upp annat material som ni känner till.
- d. Hur granskar ni kritiskt det material ni ska använda.
- e. Hur följer ni upp/utvärderar ni aktiviteten.

Redovisning av vald aktivitet samt utvärdering av dagen.

Observera! Ni ska ta ett foto av er presentation och lägga ut på BlackBoard i diskussionsforum i tråden "Workshop – redovisning av aktivitet" så att alla kan del av varandras planeringar.

Figur 8. Uppföljning av VFU-uppgift.

I kursen "UVK 5 – Specialpedagogik" som ges termin 7, men som för de som antagits hösten 2018 kommer att ges under termin 4, ska studenten värdera pedagogiska situationer utifrån beaktandet av varje elevs rättigheter utifrån FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, Salamanca-deklarationen samt Barnkonventionen. Undervisningen består av föreläsningar och seminarier. Lärandemålet examineras i en fallbeskrivning där studenten använder sina erfarenheter från en fältstudie/sin VFU. Det som ska observeras beskrivs nedan.

Uppgift fallbeskrivning i kursen "UVK 5- Specialpedagogik"

"I kursens examination ingår att skriva en fallbeskrivning som avslutande tentamen. Denna fallbeskrivning tar sin utgångspunkt i observationer av några vanligt förekommande undervisningssituationer. Det som krävs är, att du/ni vid några tillfällen (ca.3-4), intar roll som observatör av den undervisningssituation som pågår (du kan inte undervisa själv då du gör din observation). Detta innebär att du observerar en lärarkollegas undervisning och för löpande anteckningar, där du beskriver vad som sker (vad du kan **se** och **lyssna** dig till). Ditt fokus kan vara utifrån en elev, en grupp elever med sin lärare, en lärares undervisning. Fokus innehållsmässigt ligger på elevers delaktighet, inflytande, deltagande och hur detta manifesteras i undervisningssituation genom pedagogisk differentiering från lärarens sida. Att tänka utifrån social, didaktisk/kunskapsmässig, fysisk inkludering. En hjälp kan vara att utgå från frågeställning, Hur visar sig pedagogisk differentiering i praktiken?

Du kan använda dig av dubbellogg för observation(Bifogas) alt. egen mall för nedtecknande av det som sker.

Materialet(avidentifierat) kommer att utgöra grund för individuell skriftlig tentamen i kursens avslutande del".

Figur 9. Examinationsuppgift i specialpedagogik

Det insamlade materialet (logg/observation/dokumentation) analyseras sedan i förhållande till kursens teori i en fallbeskrivning. I examinationen examineras aspekter av mål 6 i fråga om att studenten utvecklar förmågor att självständigt analysera och värdera pedagogisk differentiering i praktisk handling med särskild hänsyn tagen till barnets rättigheter.

I kursen "UVK 6 – Utveckling och utvärdering av lärande" ingår slut-VFU. Inom ramen för denna skriver studenten en självbedömning av sina upplevda kompetenser och blir också för sista gången bedömd av handledare och HH:s lärare. I enlighet med lärandemålet "anpassar och varierar bedömningsformer utifrån styrdokument, undervisningssituation och elev" ska studenten enligt progressionsmatrisens bedömningsområde "Analys och bedömning" vid slut-vfu analysera och bedöma elevers utveckling och lärande såväl summativt som formativt och återkoppla till eleverna. Resultatet av bedömningen används för analys och planering. Enligt bedömningsområdet "Professionellt förhållningssätt" ska studenten visa ett förhållningssätt i mötet med elever, vårdnadshavare och kollegor som vilar på skolans värdegrund relaterat till läroplanen. I examinationen av hela slut-VFU ingår alla bedömningsområden, men när det gäller detta lärandemål är det ovanstående två bedömningsområden som fokuseras.

Undervisning sker via handledning och trepartssamtal mellan handledare, student och lärare från Högskolan under VFU:n. Det aktuella lärandemålet

De olika UVK-kurserna som nämnts ovan samt VFU bidrar till måluppfyllelse avseende olika aspekter av målet. Även andra UVK-kurser, ämneskurser och ämnes-VFU bidrar. Sammantaget säkerställer många kurser tillsammans samt slut-VFU måluppfyllelsen. Det finns dock ett behov av att tydliggöra progressionen mellan olika kurser.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Redogör för hur det säkerställs att studenterna uppnår den del av examensordningens mål som gäller jämställdhet, dvs. visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Den tolkning som har gjorts av detta mål innebär att den pedagogiska verksamheten både motsvaras av studenternas undervisning med eleverna samt undervisningen och miljön på högskolan.

Inom ramen för HHs kvalitetssystem genomförs årliga uppföljningar av samtliga utbildningsprogram vid lärosätet i enlighet med Riktlinjer för uppföljning av utbildning (dnr L 2017/90). Lärosätet och akademien arbetar på flera olika sätt för att säkerställa att jämställdhetsperspektiv är integrerade i utbildningens utformning och genomförande. Det handlar t.ex. om att systematiskt följa upp utbildningsprogrammen utifrån ett jämställdhetsperspektiv och att omsätta resultaten av uppföljningarna i adekvata åtgärder. En annan viktig del handlar om att skapa förutsättningar för arbetet med jämställdhetsintegrering, t.ex. genom kunskapshöjande aktiviteter som arbetsseminarier (workshoppar) för programansvariga. En central aspekt i denna del av kvalitetssystemet är att några av nyckeltalen, som ligger till grund för programuppföljningarna, är uppdelade efter kön. Det betyder att exempelvis genomströmning, avhopp, prestationsgrad och registreringar på ett utbildningsprogram kan analyseras utifrån ett strukturellt jämställdhetsperspektiv och att åtgärder som tar hänsyn till kön också kan formuleras. Utifrån dessa variabler är ämnesläroprogrammet relativt jämställt vad gäller både studenter och lärare. Programuppföljningen år 2017 visade t.ex. att antalet män och kvinnor på utbildningen faller inom jämställdhetsmåttet 40 % - 60 % samt att män och kvinnor har en med varandra jämförbar genomströmning och kvarvaro på gymnasieläroprogrammet.

Det pågår kontinuerliga analyser av jämställdhetsperspektivet i ämnesläroutbildningen och i nuläget kan vi konstatera att kurslitteraturen, som granskats utifrån ett jämställdhetsperspektiv, är någorlunda jämnt fördelad mellan kvinnliga och manliga författare. Inom UVK-kurserna finns jämställdhetsperspektivet alltid närvarande, men med ett särskilt fokus på det i UVK 1, UVK 2 och UVK 3. Särskilt inom dessa UVK-kurser är det normkritiska och intersektionella perspektivet framträdande (se även mål 6). Inom ramen för undervisningen genomförs olika övningar för att studenterna ska reflektera över bland annat könsroller, jämställdhet och normer. Inte minst diskuterar vi förväntningar på elever utifrån kön och hur viktigt det är att vara medveten om dem.

Frågan diskuteras även vidare i del 2.

Utifrån nyckeltal utifrån kön är utbildningen att betrakta som jämställd (utifrån måttet 40-60 %). Personalgruppen reflekterar kontinuerligt över frågan, även om det inte framkommit någon kritik vid de olika kursvärderingar som genomförs.

Studenterna möter under hela sin utbildning jämställdhetsfrågor som de får diskutera utifrån olika perspektiv. Inte minst är det viktigt att de kontinuerligt reflekterar utifrån ett undervisningsperspektiv, där de själva är läraren. Inom personalgruppen finns en medvetenhet om att det "görs kön" hela tiden i klassrummet och därför finns också en vaksamhet då det gäller hur exempelvis gruppindelningar sker i undervisningssituationen, hur arbete fördelas inom grupper och vilka som har/tar mest talutrymme i klassrummet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Högskolan har ett Kvalitetsråd som leds av prorektor och som har yttersta ansvaret för kvalitetsarbete och –system. Själva genomförandet av högskoleintern utvärderingar hanteras vanligen av utbildningsledaren vid varje akademi som till sin hjälp har en programansvarig för varje program. Programansvarig har ett övergripande ansvar för utbildningens kvalitetsarbete inom programmet. En del av arbetsuppgifterna för programansvarig ligger på ledning av olika råd och grupper. För ämneslärarutbildningens del innebär detta att det finns ett programråd där programansvarig tillsammans med student- och lärarrepresentanter, alumna, VFU-ledaren samt arbetslivsrepresentanter (en från gymnasiet och en från högskolan) bland annat diskuterar kursutveckling (se även under studentperspektiv och arbetsliv och samverkan). För utbildningen (ingång 2012-2017) finns dessutom ett kollegialt forum där ämnesansvariga drar upp riktlinjerna för det operativa dagliga arbetet. Slutligen finns det ämnesgrupper som på regelbunden basis diskuterar aktuella frågor. Parallellt finns ett kollegium med de fem personer som utgör stommen i ämneslärarutbildningen (ingång 2018) och som träffas kontinuerligt.

Förutom genomförandet av digitala kursvärderingar har högskolan ett kvalitetssäkringssystem som säkerställer att en årlig dokumenterad uppföljning av utbildningen genomförs och att den involverar lärare, studenter och arbetsliv. I uppföljningssystemet är ansvaret tydligt fördelat mellan högskolans kvalitetsråd, LHS: akademiråd och programansvarig. Tanken är att de som kan utbildningen bäst – studenter, lärare och programansvariga – tillsammans ska identifiera styrkor och utvecklingsområden och som varje år redovisas i form av en programuppföljningsrapport. Förutom underlaget som samlats in under t.ex. kollegie- och kursuppföljningsmöten, tillhandahålls nyckeltal innefattande bland annat söktryck och genomströmning. Analyser av underlaget summeras i rapporten som diskuteras i och fastställs av akademirådet. De enskilda programrapporterna samlas därefter av utbildningsledaren i en akademirapport som diskuteras i kvalitetsrådet. Målet är att identifiera utvecklingsområden som lärosätet ska uppmärksamma kommande år för att kunna sprida goda exempel och stödja utvecklingsarbetet. Under läsåret 2017/2018 organiserades också en större genomlysning av programmet som innefattade både intern och extern granskning. Denna genomlysning har legat till grund för föreliggande självvärdering.

När det gäller lärosätets arbete för att studenterna ska genomföra utbildningen inom planerad tid förekommer en mängd olika åtgärder, såsom individuella studieplaner (programansvarig), pedagogiskt stöd (handläggare som utreder den enskilda studentens behov och föreslår åtgärder) och Skrivpunkten som utgör en resurs för att hjälpa studenter med deras skrivande. När det gäller VFU är reglerna att studenten måste göra alla sina VFU-dagar inom varje VFU-period under samma termin, annars får de börja från början på VFU-dagarna. Det nyaste tillskott i genren är SI (supplemental instructions) som innebär att äldre studenter hjälper yngre genom en särskilt utarbetad metod som används vid flera

lärosäten och även vid vissa gymnasieskolor. Följaktligen genomförs såväl systematisk som informell kontinuerlig uppföljning av allt från mindre momentdelar till hela utbildningsupplägget.

Under hösten 2018 införs även "Early warning system" inom ämneslärarutbildningen. Syftet med Early warning system är att tidigt i utbildningen systematiskt hitta studenter som inte tar sina poäng, uppmärksamma dem på detta och erbjuda relevant stöd. Konkret innebär detta att HH:s hälsovägledare kommer överens med programansvarig om när det är mest lämpligt att tidigt i utbildningen följa upp resultat och kontakta de studenter som ligger efter. Uppföljningen kommer att ske efter att resultaten från utbildningens första kurs, UVK 1, 15 hp, är registrerade i Ladok. Vid denna tidpunkt framgår det både om studenten klarat de teoretiska delarna av kursen och den första verksamhetsförlagda utbildningen. Studenter som ligger i riskzonen får ett brev hemskickat till sig och ombeds höra av sig om de behöver stöd, alternativt om de avser att göra uppehåll eller avbrott.

Utbildningsstödet ringde under hösten 2018 upp de studenter som påbörjade sina studier med ingångsämne svenska eller engelska under hösten 2016 respektive studenter med ingångsämne svenska 2017 och som gjort avbrott av sina studier. Undersökningen syftade till att få mer kunskap om varför de hoppat av utbildningen, deras generella upplevelse av utbildningen samt om HH hade kunnat göra något annorlunda för att de skulle stanna kvar. Totalt hade 36 studenter meddelat avbrott och drygt 40 % (15 studenter) besvarade frågorna. Anledningar till att man hoppat av är bland annat att man kommit fram till att detta inte var rätt yrkesval, att man kommit in på en utbildning på annan ort så att man slipper pendla eller att man inte var tillräckligt studiemotiverad. Majoriteten tycker att den generella upplevelsen av utbildningen var bra. De allra flesta anser att HH inte kunnat göra något för att de skulle stanna kvar på utbildningen, men några uppger att de hade fortsatt om det funnits fler ämneskombinationer.

Det mest konkreta exemplet på uppföljning, åtgärder och återkoppling till studenter är att högskolan har lyssnat på studenternas förslag och kritik och omarbetat utbildningen så att den ska vara mer sammanhängande och med en tydligare koherens mellan dess delar (UVK, VFU och ämnen) och fört in dessa förändringstankar i den omarbetade versionen av utbildningen. I det här arbetet har representanter för studentgrupper fått möjlighet att lämna synpunkter, bl.a. i en intervju där även externa granskare av den nya utbildningen har ingått. En av fördelarna med Högskolan i Halmstad är att det tillåter en förhållandevis nära kontakt med studenterna i form av informella diskussioner. Dessutom finns det en mängd formaliserade arenor där utbildningsdiskussion förs tillsammans med studenter (se ovan).

Högskolan har ett väl utbyggt kvalitetssäkringssystem. Det finns en tydlig organisation för uppföljning, åtgärder och återkoppling med rutiner för hur olika perspektiv tas tillvara. Denna organisation har stärkts under det senaste året som en åtgärd utifrån implementeringen av HHs nya kvalitetssystem. Utifrån resultatet har vi arbetat fokuserat med några identifierade teman, vilket i sin tur mynnat ut i tydligare rutiner för uppföljning och utveckling. Därför är det tydliggjort att detta kriterium uppfylls av organisationen.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Vid lärosätet finns högskoleövergripande rutiner och formaliserade fora för att utöva studentinflytande över utbildningarnas innehåll och genomförande. Exempelvis sitter det studentrepresentanter i akademirådet där kursplaner och programuppföljningsrapporter fastställs. De mest centrala delarna för

att säkerställa formellt studentinflytande utgörs av kursvärderingsenkäter, kursambassadörer och programråd.

I lärosätets gemensamma system för kursvärdering ingår webbaserade enkäter och, från och med 2018, kursambassadörer. Enkäten har sju gemensamma påståenden tänkta att täcka in kursens övergripande kvalitetsaspekter, samt möjlighet att lägga till kursspecifika frågor. En av fördelarna med systemet är att det finns en automatik i insamling och sammanställning av studenternas synpunkter, vilket säkerställer att en kursvärdering görs i varje kurs. En annan fördel är att de gemensamma frågorna möjliggör jämförelser i kvalitetssäkrande syfte mellan kurser och över tid. Nackdelen med webbenkäten är att den ofta har låg svarsfrekvens och att de gemensamma frågorna kanske inte ger examinator och lärare det underlag som behövs för den kursutveckling de vill bedriva, vilket är en av anledningarna till införandet av kursambassadörer. Upprepningen av samma frågor i varje kurs kan vara en av anledningarna till att studenternas intresse för utvärderingen minskar, vilket kan leda till en negativ spiral där enkätsvaren är alltför få för att ge några säkra resultat. Generellt gäller att studenterna i större utsträckning svarar på enkäterna i början av sin utbildning. Införandet av kursambassadörer är tänkt att ge studenterna inflytande även över själva kursvärderingsprocessen och därmed öka deltagandet och användbarheten i kursvärderingarna.

Kursambassadörerna utses bland studenterna under terminens första kursvecka och hen deltar i tre möten med examinator: ett presentations- och planeringsmöte, ett halvtidsmöte och ett slutmöte. Vid planeringsmötet bestämmer examinator tillsammans med kursambassadörerna ett antal frågor som kursambassadörerna tar upp till diskussion med hela klassen i mitten av kursen. Detta skapar en formell möjlighet för studenterna att påverka kursen medan den pågår. Diskussionen följs sedan upp vid halvtidsmötet och kan då utmynnas i konkreta åtgärder och formulering av specifika frågor till den avslutande webbenkäten. Enkäten sammanställs automatiskt och diskuteras tillsammans med kursambassadörerna på slutmötet. Gemensamma slutsatser och utvecklingsförslag som formulerats på mötet sammanställs av examinator i en kursvärderingsrapport. Rapporten görs tillgänglig för studenterna efter kursens slut, och för nya studenter vid nästa kurstillfälle. Alla rapporter kan också sökas fram av samtliga lärare och studenter via högskolans Helpdesk.

Medan det högskoleövergripande systemet för kursvärdering verkar för kvalitetssäkring och utveckling av de enskilda kurserna är programrådet, tillsammans med kursambassadörer, den viktigaste arenan för studentinflytande och kvalitetsutveckling av programmet som helhet. Lärosätet har sedan 2017 gemensamma regler för programråd. Rådet är sammansatt av studenter, programansvarig, alumner, lärarrepresentanter och representanter från yrkesverksamma lärare. I programrådet för ämneslärarprogrammen ingår även VFU-ledaren för ämneslärarprogrammet. Vid HH har vi ett gemensamt programråd för studenter som studerar på det långa ämneslärarprogrammet och studenter som går Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU. Studenterna utser själva sina representanter. Programrådet tillvaratar studenternas röster genom att lyfta fram erfarenheter, intressen och önskemål och bidrar till kvalitetsutveckling och marknadsföring av programmen. I den årliga programuppföljningen ingår också dialog med programrådet, där underlag och rapportutkast diskuteras. En central uppgift för rådet är att övergripande diskutera utbildningens innehåll och framföra utvecklingsförslag. Rådet har ingen beslutande funktion men ska bidra med förslag på förbättringar som integrerar studentgruppernas erfarenheter med yrkesverksamhetens behov. Programrådet har spelat en viktig roll i arbetet med den reviderade strukturplanen. Genom programrådet har studenterna lyft viktiga aspekter, som önskemål om att integrera utbildningens delar bättre. Förslag på ny strukturplan har också gått på remiss till programrådet, som uttryckte sig positivt.

Vid HH träffar ämneslärarstudenterna både programansvarig och VFU-ledare i den första kursen på utbildningen, vilket gör att det redan från början skapas en relation mellan studenter och programansvarig respektive VFU-ledare. Detta innebär också att studenter har lättare att ta kontakt med exempelvis programansvarig om något inte fungerar, eller om det finns problem inom gruppen av något slag.

Studentinflytande mer generellt sker också genom studenters representation i exempelvis akademiråd, rektors ledningsråd samt forsknings- och utbildningsnämnden. Genom deltagande i dessa organ har studenterna också blivit delaktiga i det arbete som pågår med syfte att göra högskolan jämställdhetsintegrerad.

Vid HH finns även studentombud som hjälper studenter som upplever problem som rör utbildning eller studiesituation.

Studenterna vid HH har flera möjligheter att påverka sin utbildning, exempelvis genom representation i olika råd och i forskningsnämnden, genom kursvärderingsenkäter och kursambassadörer. Sammantaget tillvaratas studentperspektivet på flera sätt och på olika nivåer inom det system som HH erbjuder. Möjligheten att påverka har ökat med det kursambassadörssystem som införts, men samtidigt är det viktigt att vara medveten om att det är inte så mycket som kan påverkas under tiden som en kurs går. Genom programrådet har studenterna goda möjligheter att påverka sin egen utbildning, eftersom representanterna kommer från olika årskullar och med undantag för den allra första kullen kan påtalade problem inom någon kurs ofta lösas innan nästa kull ska gå den.

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Det finns ett stort behov av lärare såväl nationellt som regionalt, vilket leder till att anställningsbarheten hos de lärarstudenter som examineras kan bedömas som hög. Studenterna vid Högskolan i Halmstad som läser svenska inom ämneslärarutbildningen kombinerar detta ämne med engelska. Vinsten med att kombinera just svenska och engelska ligger i ämnenas ömsesidiga samverkansseffekt, vilket ger ett förstärkt språkligt fokus, en lingvistisk bredd och mer globala litteraturvetenskapliga perspektiv samt öppnar för olika former av samläsning.

En fördel som studenter på lärarutbildningen i Halmstad har är att de får förhållandevis mycket tid för egen undervisning under den verksamhetsförlagda utbildningen. Följaktligen får studenterna en VFU med mycket hög kvalitet, något som är ett styrkebesked för vårt lärosäte. VFU-delen och den i utbildningen ingående ämneskombinationen (sv-eng) stärker ömsesidigt varandra eftersom ämnena kontinuerligt studeras av eleverna i ungdomsskolan så att lärarstudenterna har möjlighet att utveckla sitt verksamhetsnära lärande inom dessa ämnen oavsett när VFU-perioden infaller. Genom ett nära samarbete med vissa gymnasieskolor och högstadieskolor samt vuxentutbildningen uppkommer ömsesidiga vinster för högskolan samt arbetsgivare och lärare inom utbildningssektorn.

Verksamheten vid RUC (regionalt utvecklingscentrum) utgör också en kontaktyta mellan arbetsliv och akademi samt dess studenter genom de utbildnings- och forskningssatsningar som förekommer inom ramen för organisationen. Ett exempel på ett lyckat projekt, såväl forsknings- som utbildningsmässigt, som samtidigt engagerade flera av våra studenter är "Näktergalen". Inom ramen för den här satsningen, som genomförts fem gånger, agerade unga studenter mentorer åt ensamkommande flyktingungdomar alternativt barn i grundskolan, vilket gav ett positivt utfall. Ett av syftena med projektet är att adepterna så småningom ska börja studera på högskolan, inspirerade av sin mentor. Ett annat projekt är Skolverksprojektet "Skola och arbetsliv" där syftet är att se till att få in studie- och yrkesvägledning i skolan så tidigt som möjligt, eftersom en stor andel (cirka 25 %) av ungdomarna som börjar gymnasiet väljer "fel" program. Projektet har genomförts tre gånger och högstadie- och gymnasielärare från flera skolor har deltagit. Processtödet har skötts av personal på ämneslärarutbildningen. RUC:s samråd, med

representanter från kommuner i Halland och Skåne, utgör också en kanal för återkoppling till utbildningen.

För att genomföra VFU har högskolan avtal med 17 kommuner samt friskolor. Det förekommer att alumner blir handledare i skolorna åt nya VFU-studenter, särskilt under senare år. Detta beror på att man måste ha arbetat som lärare i tre år innan man är behörig till handledarutbildningen. Vi har kunnat konstatera att studenter som själva haft svårt att klara sin VFU med godkänt resultat ibland fungerar bra i rollen som handledare.

Redan från utbildningens första termin ingår kontakt med skolbibliotekarier, vilket också underlättas av forskningsprojekt som förekommer vid akademien. Detta bygger på samverkan mellan personal i ämneslärarutbildningen och det regionbiblioteket i Halland och Sturegymnasiets skolbibliotek. Varje år besöker lärarstudenterna skolbibliotekarien för att under momentet *Ungdomars läsning* (termin 1) efterhöra hur de arbetar läsfrämjande med skolans elever och lärare.

Dessutom har högskolan ombetts att genomlysna det läsfrämjande arbetet i form av en rapport. Med stöd av bland annat Region Halland har personal i ämneslärarutbildningen också beforskat relationen mellan skola och skolbibliotek i ett läsdidaktiskt perspektiv.

Ett viktigt samverkansprojekt är "Framtidens digitala lärande i skolan" i vilket HH tillsammans med åtta kommuner och Region Halland under tre år bedriver forskning med koppling till DLC (se även under utbildningsmiljö).

Ämneslärarprogrammets programråd utgör också en viktig arena för samverkan med arbetslivet. I programrådet, som har möten 3-4 gånger per termin, ingår representanter från gymnasie- och grundskolans årskurs 7-9. Även alumner är representerade i programrådet. Nästan alla studenter är mycket intresserade av den verksamhetsförlagda utbildningen och i programrådet diskuteras ofta frågor med anslutning till denna. För att på bästa sätt tillvarata förbättringsförslag etc. ingår även VFU-ledaren i programrådet. Genom programrådets studentrepresentanter väcks även förslag till olika aktiviteter utifrån vad som händer ute i "skolverkligheten".

Ämneslärarutbildningen är efter den genomlysning som skett och med sitt nya fokus på samhällsförändringar, samverkan och samtida relevans utformad på ett sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Genomförandet av utbildningen kommer att i större utsträckning än tidigare ske med hjälp av digital teknik för att på så sätt förbereda studenterna för förändringar som sker i skolverksamheten. RUC utgör en viktig kontaktyta mellan arbetsliv och HH och många projekt har kommit till stånd genom denna samverkan. Det finns en väl fungerande samverkan med det omgivande samhällets skolor, vilket är ett måste för VFU:n. Även programrådet utgör en samverkansyta.